

Minu teine tulemine

Kõige pealt saame tuttavaks. Ma sündisin 1955. aastal Moskvas. Minu sugulasi kutsutakse Moskviitideks, Eestis nunnutavalt mossedeks, ja meil oli üks kena suvine väljasõit Saaremaale. Kõik, kes said, võtsid kaasa oma pererahva – no need, kes meie eest hoolt kannavad – ja vurasid praamile. Kõige pidulikuma osa oli Kuressaare lossi hoovis, kus me end „silmarõõmudena” üles rivistasime. Kõik see juhtus 22. augustil.

Mina olen suhteliselt edeva välimusega. Kirsipunane, sportistmetega, ameerika motika peeglitega... Oeh, inimesed lihtsalt armastavad mind. Näiteks ükskord juhtus nii, et viisin pererahva Viljandis, meie kodulinnas, turule ja koju minnes sõitis keegi meile koduni järel. Selgus, et neile meeldis mu välimus sedavõrd, et mind paluti pruutpaari sõidutama. Neid kordi on veel olnud, kulpulmalised, hõbepulmalised – olen üldiselt lahke loomuga, ikka aitan, kui saan.

Aga nüüd siis tagasi Saaremaale. Meid oli kokku tulnud päris palju. Inimesed ei jõudnud seda kõike ära vaadata, mida meil pakkuda oli – ma sain sellest kohe aru. Käisid edasi-tagasi, vaatasid sinna-tänna, mõni julgem küsis küsimusi, mõnel tuli lapsepõlv meelde. Igasugust rahvas oli! Minu pererahvas pakkus võimalust minuga koos pilti teha.

Siinkohal tahaksin kiita oma peremeest, kes võttis kätte ja päästis mind autode surnuaiast. Ta on selline huvitav mees – talle kohe meeldib midagi sellist teha, mida teistel ei ole. No mõelge, mida see teeb minu enesehinnanguga! Ma olen rariteet! Vahel on muidugi keeruline, tahaks jääda tagasihoidlikuks, aga vägisi tuleb eputamisetuhin peale.

Teedel sõidetakse minuga seitse kuud aastas. Libedaga võiks ju ka rallima minna, aga pole talverehve. Ja no mis sa seal pimedas maanteel ikka teed – keegi ei näe suurt midagi, ma mõtlen, mind, pole ju mõtet. Nende metsloomadega ei jõua ka keegi vägikaigast vedada. Kui mõni peaks pimedal metsateel otsustama mulle külge karata, ei elaks mu pererahvas seda vigastustest tekkinud südamevalu üle. Jah, pimedal ajal on minu koht garaazis.

Minu ülesvuntsimine võttis peremehel aega kaks aastat. Ta uskus, et minust saab asja. Tõeline entusiast! Ma olen talle väga tänulik, sest see on nagu minu teine tulemine. Esimene tulemine oli tehases väljasõit. Oh, see oli ka uhke pilt. Mina ja mu vennad-õed alustasime iseseisvat elu. Mnjaa, paljud on nüüd parematel jahimaadel ja taevastes garaazides.

No ja need uue aja inimesed, nende juttu ei pane ma üldse tähele. Ütlevad küll, et ma polevat originaalne, polevat ikka see „päris” auto, aga mulle meeldib mu elu uute varuosadega. Ajad on edasi läinud, mina tahan ka uuest hingamisest osa saada.

Pole ainuke

Olen oma pererahva truu sõber, kuni nad seda soovivad. Minu kodugaraazis oli enne mind minuga välimuselt pea äravahetamiseni sarnane roheline masin. Tema n-õ lendas peast välja ja toimetab nüüd ühes

Kui me seal Kuressaare lossi hoovis rattaid puhkasime, näitasime uudishimulikele sisu ka. Sellele pildile on jäänud ka mu perenaine. On ikka kena naine, teeb peremehele võileiba, kui mööda Eestit ringi turitame. Ja minule jätkub tal ka ainult häid sõnu.

FOTOD: Anneli Tarkmeel

Kui minu tagumine pool maanteel mõnele X5-le ette jääb, ei jaksa nad kaua mu ilu imetleda ja sõidavad minust mööda. Võib-olla neile ei meeldi, et mu tagaakent ehib nõukogude rahataht, see Lenini pildiga, ja akna all on Eesti lipuvärvikes kleeps. Neid, kellele kannatust pole, on veel... Mina ei lase ennast sellest segada – naudin elu ja Eestimaa loodust, vahel ka pruutpaaride kudrutamist minu tagaistmel.

Peeglid kaunistavad mu välimust erilisel moel. Mõnele meeldib, mõned ei ole rahul a la et ehin ennast „võõraste sulgedega”, et nagu ameerika tsikli peeglid... Mina ei tea, peaaasi, et peremees näeb, mis tema selja taga toimub. Vahet ju pole, millistest peeglitest tal abi on.

teises Eestimaa paigas. Ilmselt on samuti oma südames tänulik minu peremehele, kes ka tema teise tulemise võimalikuks tegi.

Natuke ma pabistan ka, sest garaazi on ilmunud „võistleja”. Ma täpselt ei tea, mis plaanid peremehel selle masinaga on, seisab tema juba seal kuus aastat. Kuuldavasti olevat üks vanem naine – jällegi Viljandi

turul, eks ole – astunud peremehe ligi ja õelnud, et tal on samasugune auto, mis läheb varsti vanarauaks.

Mu hea südamega peremees halastas, võttis kätte, ostis „vanuri” ära ja sai kärutäie varuosi veel lisaks. Äkki teeb uue masina, võimsama mootoriga?! Uh, külmavärinad käisid praegu üle kere. Aga mis ma siin

Kuressaare lossi hoovis oli sugulaste kokkutulek, mida siis palusime ka linna rahval uudistama tulla. Oleme täpsed vennad – kell 13, kui pidi meie imetlemine lõppema, keerasid taevastele radadele läinud mossed vihmakraanid lahti ja meie võisime tähtsalt Saaremaa turiga jätkata.

Ma olen juba nii vana, et ma enam ei mäleta, millised osad on minus originaalid, millised välja vahetatud. Kuid see kaunis viisnurgaga ilumärk on minuga vapralt kõik need kuuskümmend viis aastat vastu pidanud.

Sõnadetagi selge, et mu pererahvas armastab nostalgiat...

ikka halan. Elu tahab elamist ja sõidud sõitmist.

Ahjaa, paar sõna perenaisest ka veel. No küll tema on üks kannatlik inimene! Mõtle, kaks aastat viibis peremees kõik vabad hetked garaazis ja nokitses minu kallal. Rahast ma parem ei räägigi. Aga minu perenaine ikka ütleb, et mõni mees on garaazis, mõni võtab poe taga

viina – tema eelistab esimest varianti. Huvitav, kas ta selle peale pole mõelnud, et mõni joob ka garaazis?!

Lõpetuseks siis veel seda, et noored inimesed ikka vahel imestavad, et kuidas nende vanemad vanasti elasid – teed olid auklikud, autodes polnud turvavöösid, konditsioneerist võis ainult und näha... Selle

peale nad ju ei tule, et praegu on igav elada. Igaaaav! Kõik on ette-taha ära tehtud, sa ei saa autos isegi aru, kui kiiresti sa sõidad. Aga mossedega oli teisiti – kui ikka gaasi andsid, tekkis tunne, et lähed lendu. Mõnus!

**Moskvitš MZMA 401
1955 mõtteid vahendas
Anneli Tarkmeel**